

اعتصام

۹ تیر ۱۳۳۵

۳۰ رجب ۱۳۳۷

۱. منافع عامه به فراموشی خود و اسیر عجز و انحراف

احمد شیرانی

مدرسه سلطانی

دارالفنون طایفه سفک «اعتصام» که نشر یافته عقابله سی

م. حلی

قادرین بمثال ناموسدر

هند مسلمانان بیک از کتاره حکومتی مخطره لری

ع. رضا

سید ابلی قضا سنده جبراً عقد نکاح

عشاقدن تاخر افلر

فیثانی (۵) فروشدر

محل اداره : قلم - اعتصام

دارالفنون طلبه سنك « اعتصام » ك نشریاتنه مقابله سی

۲۴ نیسان تاریخی « سوز » غزته سندن

غزته مزه دارالفنون كنجلی طرفدن كوندرلشدر :

دارالفنون ادبیات فاكولته سی كنجلیکی اخیراً شیخ الاسلام افندی حضرتلری طرفندن استانبول غزته سنده وقوع بولان تحریری بیانات مناسبتیه انظار ملته بعض خصوصاتی عرض ایتمه مجبوریت حس ایتشدر . طبیعی بوندن مقصدی مقام مشیخت وعموم علمیه منتسبیننه بردرس علم ویا ادب ویرمه کالیشمق کی کستاخانه بر دوشونجه ده کیل ، بلکه هر مسئله اطرافنده کندی صاف و تزیه دماغ و قلبك دوشونجه و دیوغلرینی لازم کلنله دیوورمق و ایریشدیرمکدر :

شویله که : قناعت مزجه ، اك بویوكلر مزدن اك كوچوكلر مزه وارنجهیه قدر خلقه عمومه سوز سوبله بنلرك عمومیتله تحطئه اولونه حق برجهتلی وار : اکثریا کورمهدن یازبیور و بیلمهدن فکر بیان اییدیورلر . مع الناسف افندی حضرتلرینك بیاناتنده عینی حال واقع اولمشدر . زیرا بردقه مشارالیهك ، اوزرلرینه پك فنا و حیرکین بر کولکه دوشوردکاری دارالفنون كنجلیکی اکثریتله یاقین زمانلره قدر مملکتك ناموس و حیاتی قورتارمق اندیشه صافیانه سیله آتش و اولوم قارشیسینده دوشمانله چارایشان و آنحق ترخیص اولوندقدن صوکره اسکیدن مسلك و عشق رابطه لرله باغلی بولوندقلری علم و عرفان اوجاغنه شتاب ایده رك ، کمال حرارتله درس لرینه دوام ایدن ، بواعتبار ایله مملکتك صوکره بهار امیدینی انکشاف ایتدیرمه ناصرد قیمتمدار و کزیده برمنورلر زمهره سیدر ، وایله اولمق لازم کلیر . بونلر حقننده کلشی کوزل سوء ظن و اسنادلرده بولونمق . هرشیدن اول کرک بوذ کور طلبه نك ، کرک اجتماعی موقع و اخلاق و تربیه جه اولنردن هیچ بوجهله آشاغی اولمایان اناث طالبانك عقیف و ناموسکار ابوینك ، عینی زمانده کندیلرینی کرسی تدریس لری اوکنده بولوندرمی دین عدایده رك قبول ایدن معلم و مدرسلرک شخصی وقار و حیثیتلرینه دوقونور بر

کیفیت تشکیل ایذر . موضوع بحث کنجلرک دینسز و اخلاقسز اولمادقلرینه و اوله مایه جقلرینه یکانه حجت ، مکانب عالیه برلککنده مدرسه لی ارقداشلر مزک پک بوبوک برصمیمیت و شکرانله قارشیلانمیه و ششمدی یه قدرده طلبه ایله طالیبات آره سنده طرفینک یوزلرینی قیزارته جق اک اولاق یرحاده وقوع بولامش اولمه سیدر . عکسفی ادعا ایدنلره بر جوا بیز واردر : بویوروکز و کورکز !.. درس سخاتنه ک بر معبدی آ کدیران سکوتی ایچنده ، معلم کرسی هرفانی اوکنده قیز وارکک کنجلر مزک ناصل ملتزمه خاص و فطری دینه بیله جک بر حجاب و تواضعله اوطوروب کال ادبله درس دیکله دکلیرینه شاهد اولکیز !..

بز شوراسنی تماماً تسلیم ایدیوروز که بومسئله ده کرک دارالفنون صوک مدیر عمومیه نعم بک افندیکنک فعلی و کرک اعتصام رساله دینیه سی محررلرندن احمد شیرانی افندیکنک قولی اجتهادلری صرف شخصی ایمان و قناعتلری محصله سیدر : بو اعتبار ایله کندیلیلرینک صدق خلوصی اک اول بزم تصدیق و قبول ایتمه من لازم کلیر . بناء علیه بوراده کندیلیلرینه مقابله سرد ایتک حریت و حقنی بولدیغمن مطالباتی ، شیخ الاسلام افندی حضرتلرینک پک کوزل تمثیل ایتدکلری بوتون ذهنیت صاحبیلرینه مشترکا و کمال حرمت و تعظیم ایله اتحاف ایتکی بروجیه بیلیرز :

اکثریتله منورلر قسمی آره سنده منطقی اک قوتلی اولانلر بالحاسه علمیه منسوبینی اولدینی ایچون ایلک اوکجه اونقطه دن بحثه کیریشمک مناسب اوله جقدر . صوک بر قاچ سنه ظرفنده دولت رسماً کندی دائره لرینه و دیگر نیم رسمی و باخصوص مؤسسه و اداره خانه لره مأمورلره (مأمورلر) کیرمه سنی قبول ایتدیکی و بو خانلر اراکک رفیقلر یله برلکده چالیشدقلری حالده بونک شرعاً و قانوناً برمنوعیتی اولمایوب تجویزی ممکن اولویورده دارالفنون کی عالی بر تحصیل سویه سنه یتشمش برکنجلاک بوخصوصده ناصل ونه ایچون ده اآر اعتماده شایان کورولوریور ؟ باخصوص که بویله برمسئله ده نه یاش نه باشک ده کیل ، تربیه و اخلاق اک اساس عامل تشکیل ایتدیکی مسلم اولورسه ... اساساً زمانمزده فکری ایله حسی متوازن هیچ بر منور فرض اولونه مارکه قادینک اصل طیبیه فعالیت مرکزی اولان اونی ، لانه سنی بر اقوبده خارجی

حياتك خشين چرخلری آره سنده چالیشوب اوغراشمه سنده طرفدار اولسون .. فقط هر کس ایله برابر بوتون علمیه لیلده کورویور که حیات دیدیکز شیء ، یعنی بو خاکدان اوزرنده کی مادی و معنوی شرائطی تعبیر دیکرله اقتصادی و اجتماعی ضرورتلر قادینی سوقاقلره چقه-ارتیور ، دائره لره کیردیریور و هر کون ارککله برابر دها صیق معامله لده بولونمق مجبوریتنده براقیور و بیراقه جقدر . بوکارقاشی . بئله مهیز مقام . شیخت دواندرده مأمورلره (مأمورلر) ایچون برر حرم دائره سی وقاین . ارباب مصالح ایچون برر حرم سالونی آچق امکان ولزومنه قائلیدر ؟ بوکون بوتون جهانک عالملی ، عارفلی یوکسک سسله باغیر یورلر که : حیات دینلن قوی بر سیل کیدر . بونلرک جریانی ، استقامتی ساده جه اعتقاد و فکر مؤسسله لریله تقریرایدله مزه زمان ایله احکامک تغیری لازم کلیر دکل مطلقاً حاصل اولور و بونک ایچون بزم اراده مزک تأثیر کان لم یکن در . بوسوزلرک حقیقتی تجربه ایتمک ایسته یلر خانملرک سوقاغه بازاره چیقوب گزمه لری منه ویا تستر و جیه دینه و اخلاقیه-سنه تماماً رعایت ایتدیرمهک چالیشیلر . اوزمان کندیلرینک و اعترافلی موجهه « من جرب المجرب » حکمک شدتی مدعش بر سقوط خیالین صوکره فرق ایده جکاردره . بوکا عائد یالکیز حضرت علی (ر . ع) افسندیمزدن صروی بر قول حکیمانیهی ذکر ایتمک کفایت ایدر : اولادلر یلریکیزی سزدن صوکره کی زمانه کوره یتشدیریکز ا . .

مسئله حقنده شو عمومی ملاحظاتی سرد ایتدکن صوکره اصل مدار انهام اولان جهته کلورز . بردفمه کنجملرک درسارده نه دیز دیزه ، نه ده باش باشه او . طور مق ایسته دکلری ، و بونده خانملرکده کندی حسنلری کوسترمک ایچون بونی و آرزو ایتدکلری کیفیتی ماقعه قطعاً مطابق اولمدینی جهته بو باده کی افادات مشیخت پنهامنک تصحیحی بوتون دارالفنون تدریس و اداره هیئتک شهادت و وضعیتلر-ینه امتداداً کمال تأثیر و تله فله استرحام ایلرز . اگر دارالفنون کنجملکی خانملر مزک اوزرلرنده کی خارجی ستره یی آتمه لرینه و دائماً ارککلره برابر بر آراده دوشوب و لقمه لرینه طرفدارلق ایتمش و بونک ایچون مدعیات ؛ نشر یاتده بولونمش اولسه یدی . او وقت منسوب اولدینی محیط و ممکتک دین و اخلاقی قطعاً طانییوب ایچندن

چقد بانی قابوخی بکنم دیکنی سوبله بیلرک یردن کو که قدر حق لری اوله بیلیردی .
 حالبو که کنج جلاک بویه خارج عن المکز تصورلر بسله دیکنی اقوال و افه لنه هاند
 هیچ بر اماره ، نه قدر آز قطعیله اولورسه اولسون کوستریله من . زیرا بزاساساً
 خجابه حقنده کی احکامک تمایله حقیقی بر قادین حس عصمت و نزاهتک انظاردن
 ستیری امر ایتدیکی حدود ایله متعین اولدیفنی قبول ایتمش اولدیفیمزدن بونک عکسکی
 اثبات ایدم جک سقوطلرک هیچ برینی ده کیل ، حتی مشروعیتیه تماماً ایمان
 ایتدیکنز شکلکی (یعنی ساده جه عینی درسخانه و معلم کیفیتنی) بیله ایسته می ، علم
 و اخلاقزک منفعت و شرفنه رغماً ، کرک زمانک عمومی شرائطی و کرک
 بو خصوصده دوعه بیلجک سوء ظن و اندیشه لر دولایسیله غیر معقول کوره رک
 یالکز مکنبده موجود و مؤسس برخطوه ترقی نک ، انسانیت و کماله دوعه و قارایلمش
 برحک محافظه سنی ایستمدک و اونک ایچون چایشدق

یوقسه شرائط تستره حقیه رعایت ایتدکن صوکره کنج و اختیار هر مسلمانه نک
 طبعی نامحرر ارککلردن مرکب هر هانکی رججلس علمه کیرمه سی شریعت مبعجله مرک
 تقبیح دکل ، تقدیر ایتدیکنی سوبله ک ظن ایدرم بزله دوشمن آداب و تستره
 صورت مناسبده رعایت ایتدیرمه کیفیتنی ایسه دارالفنون مدیر و مدیره لرینه عاید
 برخصوص اولوب طالباتک خسته خانه لده چالیدشان همشیره لر کی خصوصی و مضبوط
 بر قیافته اولمه سنی بز علمک جدیتی نامنه اک اول آلقیش لایه جتلردن ، نه کیم
 طلبه نکده هر کون دیکن مودالر تابع زو بیه برقیلمده دکل ، علمه یاقشیر بر آغیر
 باشایاق عرض ایدن علامت فارقه لی کسوله طائیمه نه بیاشدتله طرفدارز .

(اعتصام) غزته سنده یازان احمد شیرانی افندی ایله هرکس شو نقطه ده متفق
 اوله بیایرکه ، حیاته بالخاصه قادیلرک اجتماعی حقوق و عصوی وظیفه لرینه متعلق
 مسئلده قادین حقوق شناس و طبعی لرک بتیشمه سی ضروری و الزمدر ، طبیعه
 مسئله سنده معارف نظارتک اسبابی آ کلاشیلامیان خرتنک منطقه سرائفی کنجلره
 اسناد اتمک آ کلاشایر بر فکر دکلدر . فقط بونده اصل آ کلاشیلامیان جهت
 اوراده کی خانلر ایچونده آیری بر مکتب آچیلنه سی امکاتی فرض ایدوبه

ایته دکاریدر . دنیانک هریرنده نفوس مسئله معتنا بهاسی ایچون ازدواج نامزدلری معاینه طبییه تابع طوتولدینی حالده بزده محضاً مسلم طبییه بولونمادیغندن دولانی یونی قانوندن چیقارمق ، نفوس قیدلرنده قاریسنک اسمنی سوبله مک ایسته مهین عوامک ذهینته اشتراک ایتدکدر . بیلیمیز که زمانمزه یتیشن خواجه افندیلریمز ، کندیلرینه عاقدقادرین متعلقانک حیاتلرینی قورتارمق ایچون ارکک طبییه مراجعت چارهمز اولدینی زمان شریعت نامنه تداویدن واز کچمک و یا کچیرمک طرفداریمیدرلر ؟

علمیه منسوبینی اکثریتله هر شیئی معین کتابلرده اوقویوب کوردکاری ایچون حیاتی ده اوکا کوره محاکمه ایدیورلر . اکثر تاریخ و حال حاضره برآز امان ایله باقیش اولسه لر کوره جکله که : حیات هر یرده کتابه اویمایور ، بالعمکس کتابی کندینه اویدورویور . هجاب و تستر حقیقه وارد اولان نص ویا حدیث احکامک تفسیر و تطبیق خصوصنده عالم اسلامک هر طرفنده نه مختلف تلقی و تجلیله مظهر اولدینی کورنلر بوقدر قطعی افاده لرده بولونمازلر .

عالم اسلامدن مثال اولارق عجمستان و مرکزی ترکستانی آلاچفر ، هندستان ویا غرب شمالی ترکستانی آلتی دها معقول دکیدر ؟ بر طرفده « حرج » زورلق اولدیننه بناء اوزون یاز کونلرنده عملیه مسافر کبی رخصت ویردیکی قبول ایدن حر فکری ، عارف مجتهدلر ؛ دیگر طرفده باب اجتهادک قابلی اولدینی بیان ایله عوامک قارا کتاب اطلاق ایتدکاری مبارک نسخهنک شکل تفسیرندن قیل قادار آریلق ایسته . مهین محافظه کار وزماننه نظر آ مرجمع عالم . . . ایسته عالم اسلام بو حالده ! وهر یرمه نص ایله عرف آرمهنده پک غریب و متنوع حلول و دخوالر اولویور . یاربی ، نه تضاد . . .

خاتمه کلام اولمق اوزره شوراسنی خاطر لایمق ایسته رزکه : قرآن عظیم الشانه کوسه تردیی فرط تعظیمه مکافاة بر دولت تأسیسه معنوی لیاقت قازانمش اولان سلطان عثمانک والده لری « خایمانا » چادبری اوکننده تورک دلیقانلیرینه ملی داستانلر نقل ایدرکن اسلامیه منافی برشی یاپدیغنی عقله کتیرمیوردی . کذلک سلطان اورخان حضرتلرینک رفیقهری « نیلوفر » خاتون سیاح شهر ابن بطوطه یی

قبول ایستیکی زمان شبهه سزکه کنیسنك برخان اوتاغنده اولدیغی بیلیمور ده کلدی .
ایشته موضوع بحث اولان ، عثمانلی مدینتی بز بویله آکلاپورز و بونك دین
ودولتك سلامتی ایچون اك فنا وضرر دكل ؛ بالعکس اك خیرلی و اوغورلواولدیغنه
ایما ایدیورز .

بوکونك کنجلیکی ایشه فاتح اجدادینك بومنقبه لریله ابدیا افتخار ایدیور
وبنه بو کونك کنجلیکی اسلامیتك پارلاق دوره لنده یتشمش اولان عالم وقاضیه لرك
محکمه ومجلس رجالده برده آرقه سننده اوطورماندقلری ؛ واردولرله برابر کییدن
سائر اسلام تورك مجاهده لرینك وبوخصوصده برکونا قیوده تابع اولمادقلری بیلیور .
وبنه او مبارک دورلرده حقیقی اماملرك صرف احکامی تشریع وافتا ایله اکنفا
ایدوب بونلری سیاسی وعدلی ساحلرده تطبیق ایتمهك ایچون دایاغه ، حق اولومه
راضی اولدقلری خاطر لایورز ، اکر دینیرسه که اوزمان کیلرله شیمدیکلر آره سننده
« بن الثرا والثریا » قدر فرق واردر . اوحالده صوره بیلیرزکه بوفرقت نه زمان وناصل
قالقه بیلرله جکدر .

بناء علیه آرتیق مقام مشیختك هرشیدن اول دینی و وجدانی تربیه وتهذیب
خصوصلرینه صرف حاصل (ماحصل) ایتمه سی وجوبنه ایمان ایدرك شوسوزلری علاویه
آزوم کوریورز : خلقتك ارکک ویاقادین ، منور ویاجاهل قسمنده دینسزلك برمرض
مستولی حافی آلمشسه بونك یکانه مسئولی موقع ومقام اعتباریله بزه تاریخمزك هدیه
ایستیکی مشیخت وعلمییه نك بوکونکی مسنسوبینی اولمق لازم کیر . بومنسئولیتدن
قورتولمق ایچونده بکانه چارمقادی اركکی ، چوجوقلری ابوینلری زورله قوللرندن
طوتوب جامع ویا اولره ضوقق دکل ؛ بلکه احسن صورتله اونلرك دماغ ووجدا .
تقرینه صوقوله رق اصل حقیقی ایمان واخلاقه ، یعنی خیر وئوایی جنت ایچون دکل
الله یولنده یایدیران ؛ ایمان واخلاقه یول برلمق ویول آچمقد . .

اعتصام

دارالفنون طلبه سی بومقابله لریله بزه برسلسله مقالات قاپوسی آچمقد . کله جک
نسخه مزدن اعتبار آ لازم کلان جوابلر ویرلمکه باشلانم جقدر .